

INAUGURACIÓ DEL CURS ACADÈMIC 2014-2015 DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA

PARLAMENT DEL REPRESENTANT DEL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

Bon dia. En primer lloc, des del col·lectiu del PAS voldríem agrair a l'equip de Rectorat i en especial al rector que ens hagi donat veu, per primera vegada en la història de la Universitat de Girona, en aquest acte d'inauguració de curs.

Tota inauguració representa un punt de partida que per si mateix porta incorporat una certa incertesa. És a dir, sabem d'on sortim i on volem arribar; la incertesa ens la trobem en el camí. Aquesta incertesa a l'hora d'aconseguir uns objectius concrets em porta a parlar-vos de castells.

Sóc casteller, Xoriguer de la UdG i Marrec de Salt. Si busqueu a internet "Marrecs + escales de la catedral", trobareu un magnífic vídeo sobre l'esperit de superació davant les adversitats i de com, quan es cau –perquè malauradament els castells cauen– ens tornem a aixecar i, amb més empena que mai, intentem aconseguir els nostres objectius.

Les tres parts bàsiques d'un castell són la pinya, el tronc i el pom de dalt. Aquest últim està format pels més petits: dosos, acotxador i anxaqueta. Fent una comparació molt agosarada entre les parts d'un castell i els col·lectius que formem la universitat, el pom de dalt universitari serien els estudiants.

El lema –en aquest cas, els valors– de tot casteller són força, equilibri, valor i seny. Per aconseguir descarregar amb èxit un castell calen aquests valors. A més, com a premissa importantíssima per descarregar el castell, cal que el pom de dalt confii en la resta del castell.

I és per això que torno a relacionar els castells amb el fet de tenir un bon tronc per donar aquesta confiança als estudiants sobre el seu camí i els seus objectius.

Aquest tronc, a més de donar confiança al pom de dalt, ha de confiar en la pinya; traslladant-ho al món universitari, vindria a ser que els estudiants han de confiar en el professorat i aquests a la vegada en tots els altres col·lectius.

Avui dia, tant en l'àmbit social com en l'econòmic i, fins i tot, en el nacional, estem vivint moments d'incertesa, de no saber quin camí seguir per arribar a aconseguir els nostres objectius.

Això, portat al món casteller, seria el moment en el qual s'han de defensar els castells dels moviments i tremolors que moltes vegades pateixen, fins que amb l'esforç de tothom s'aconsegueix descarregar-los. Amb això voldria dir que per arribar a tenir una societat més justa, econòmicament més equilibrada i nacionalment més lliure és

necessari que tots els col·lectius que formem la universitat defensem els mateixos objectius. I que no oblidem que tots formem part d'un mateix castell; en aquest cas, l'educació.

Perquè una colla castellera tingui èxit i perquè arribin a bon port els seus castells calen, entre altres coses, una bona preparació, un bon local d'assaig, un pressupost adequat i un vestuari adient. Tot això, de cara als castellers, aporta il·lusió, seguretat, implicació, esperit de superació, unió entre els seus membres...; és a dir, fem pinya. Per altra banda, de cara al públic, aquests elements transmeten professionalitat, vistositat, emoció, fascinació, etc.

Traslladant-ho a l'àmbit universitari, si la UdG té un pressupost suficient i adequat, uns bons equipaments tant de recerca com de docència, un personal ben remunerat (sense que pateixi les actuals retallades) i una bona formació, serà possible aconseguir millor els objectius plantejats.

Entre els objectius de la universitat hi ha el de preparar bons professionals, per la qual cosa ens hem d'esforçar a oferir una docència de qualitat i una excel·lent recerca.

Un altre objectiu de la universitat és el d'educar en valors, partint de la base que educar és formar, ensenyar i instruir per tal d'aconseguir el desenvolupament integral de la persona.

En aquest punt podríem equiparar els valors castellers amb els universitaris canviant la força per la vitalitat, l'equilibri per l'estabilitat, el valor per la qualitat i el seny pel coneixement. La universitat ha d'educar en valors que ens portin a aconseguir una societat més justa, més equilibrada, més lliure.

Seguint el mateix símil, ens podem referir a la societat en què vivim com una sèrie de castells que se sostenen els uns en els altres, una imatge que suggereix l'extrema fragilitat d'allò que donem per sòlid i assentat, ja que un mal moviment ho pot engregar tot a rodar.

Així, el castell de la universitat se sosté en el de l'educació, i aquest al seu torn en el de les polítiques que han d'assegurar el que denominem "estat del benestar", pel qual els governs garanteixen l'accés universal a un seguit de serveis públics, assistencials i de previsió social, els anomenats "pilars" de l'estat del benestar.

Lògicament, detectar una esquerda en un d'aquests pilars ja genera certa inquietud. Però quan els veiem trontollar tots, la inquietud es torna gran preocupació.

La gestió de la crisi que patim des de fa anys s'ha traduït en greus retallades en serveis i prestacions públiques fins al punt que sembla que assistim al seu progressiu desmantellament, encara que aquesta expressió no agradi gens als nostres governants.

No podem estendre'ns aquí en les dràstiques reduccions pressupostàries que han patit i pateixen les ajudes a la dependència, la sanitat pública, etc. Però les xifres canten. Al

mateix temps, hem vist passar una reforma exprés de la “intocable” Constitució espanyola per prioritzar el pagament del deute davant les polítiques socials, i hem vist créixer el discurs segons el qual els pilars que hem esmentat no són sostenibles sense capital privat, un discurs que posat en pràctica inevitablement ens aboca a un nou model. En definitiva, veiem com ens volen canviar les regles del joc sense que ens n’adonem.

Per centrar-nos en educació, que és el tema que ens ocupa, el panorama català és doblement desolador, ja que no només pateix les retallades sinó que es veu amenaçat per un seguit de mesures recentralitzadores i retrògrades entre les quals destaca la LOMQE, l’anomenada llei Wert, una autèntica involució a tots els nivells que no farà sinó augmentar les desigualtats, just el contrari del que s’espera d’una llei d’educació.

La Generalitat s’oposa a l’atac al model d’immersió lingüística que comporta la llei Wert; en canvi, en altres aspectes lamentablement la LOMQE i la LEC, la llei catalana d’educació, s’assemblen massa: totes dues permeten la segregació per sexes i mantenen i incrementen l’aposta per l’escola privada i concertada, per exemple.

En universitats, al nostre país el 2013 la retallada en les subvencions de la Generalitat va arribar al 27%. Les universitats públiques catalanes finalment van alertar que havien “tocat os”, malgrat les consecutives pujades dels preus de matriculació (el 66% el 2012-2013) i malgrat els plans d’austeritat implantats; plans que no només han repercutit en la precarització de les condicions de treball de tots els col·lectius sinó també, i lògicament, en la universalitat i qualitat de les prestacions.

Ahora, floreixen els estudis que propugnen una reforma de la governança universitària que sembla més orientada a establir un sistema jerarquitzat i externalitzat que no pas a resoldre els problemes reals. Ningú no discuteix la necessitat de reformar el sistema universitari i augmentar la seva eficiència; en canvi, sí que es discutible que s’hagi de fer sotmetent la universitat a interessos empresarials.

Per tot plegat, els qui creiem en una educació pública, laica, popular, democràtica, inclusiva, coeducadora i en català, des de l’escola bressol fins a la universitat, veiem clarament amenaçats aquests principis i som conscients que per defensar-los cal una oposició contundent per part de tota la comunitat educativa.

I així tornem al principi d’aquesta exposició: només ens en sortirem si fem pinya, i com s’ha dit, per fer pinya cal confiança mútua. Malauradament, la confiança està deteriorada perquè massa sovint hem fet llenya per manca d’un suport decidit.

A la Universitat de Girona, després d’anys d’opacitat, actes com el d’avui, obert i participatiu, ens permeten albirar un canvi de tendència. Per això vull reiterar l’agraïment en nom del col·lectiu del PAS per l’oportunitat de fer sentir la nostra veu en aquest acte. Al mateix temps, però, volem recordar que la confiança es guanya dia a dia, i que vetllarem de manera insistent perquè el nou equip de govern compleixi les seves promeses electorals. La UdG necessita participació, transparència, ha de posicionar-se sense por en temes clau i ha d’estar disposada, si cal, a adoptar mesures

inusuals per defensar els serveis que presta, els seus estudiants, els seus professionals i els valors que consagren els seus estatuts.

En definitiva, el que esperem del govern de la UdG és el mateix que esperem del govern del país ara que ens acostem a una cruïlla nacional decisiva: valentia per complir el mandat democràtic sorgit de les urnes.

Josep Ferrer

Girona, 14 de setembre de 2014